

Četvrta sjednica Nacionalnog odbora za platni promet, 26. studenog 2003.

Nema sukoba odredbi Zakona o potrošačima i Zakona o platnom prometu u zemlji

Četvrta sjednica Nacionalnog odbora za platni promet održana je 26. studenoga 2003. u Hrvatskoj narodnoj banci pod predsjedanjem viceguvernera Čede Maletića.

Hrvatska udruga banaka iznijela je prijedlog da se Jedinostveni registar računa poslovnih subjekta (u nastavku teksta: JRR) dopuni podračunima koje banke vode za svoje komitente (računi vrste 10,13,14,15,17 i 19). S tim u vezi, zaključeno je da se formira radna skupina u čijem će radu, uz predstavnike svih članica Odbora sudjelovati i predstavnik Financijske agencije, koja vodi JRR i operativno upravlja njime. Zadaća radne skupine bit će da definira svrsishodnost i mogućnost predloženih dopuna, odredi podatke (vrste računa) kojima bi se eventualno mogao proširiti JRR, te utvrdi mogući način proširenja JRR (na komercijalnoj osnovi ili izmjenom Odluke o Jedinostvenom registru računa poslovnih subjekata).

Na inicijativu Hrvatske udruge banaka članovi Odbora raspravljali su o navodnoj koliziji pojedinih odredaba Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o platnom prometu u zemlji (tzv. sukob zakona). Naime, kako je člankom 11. Zakona o zaštiti potrošača propisano da je potrošač prema trgovcu namirio svoju obvezu s danom kada je ustanova koja obavlja platni promet od potrošača zaprimila nalog za plaćanje, određene tvrtke koje se bave pružanjem usluga (javne komunalne ustanove) uputile su bankama zahtjev da im na izvodima o stanju i promjenama na računu dostave i podatak (datum) kada je korisnik njihovih usluga izvršio uplatu, odnosno podmirio svoju obvezu. S obzirom da banke nemaju mogućnost identifikacije datuma uplate, jer isti nije ni obavezan element na uplatnom nalogu, niti se prenosi kroz poruke međubankovnog platnog sustava, banke nisu u mogućnosti udovoljiti takvim zahtjevima svojih komitenata.

Članovi Odbora izrazili su mišljenje kako je navedenim odredbama Zakona o zaštiti potrošača definiran odnos između potrošača i trgovca, dok se odredbama propisa platnog prometa uređuje izvršenje platne transakcije gdje su prava i obveze svih sudionika jasno utvrđeni. Jednoglasno je zaključeno da u predmetnom pitanju ne postoji sukob interesa, odnosno kolizija između propisa platnog prometa i Zakona o zaštiti potrošača.

U kontekstu nedavnih izmjena Ovršnog zakona članovima Odbora prezentiran je osvrt na izvršene izmjene Ovršnog zakona u odnosu na propise platnog prometa koji je izradila Hrvatska narodna banka. Kako je Ovršni zakon značajno izmijenjen i u dijelu u kojem sudovi (u cilju izvršavanja ovršnih sudskih rješenja) nalažu bankama provođenje određenih radnji u platnom prometu, potrebno je u tu svrhu kod banaka izvršiti određene prilagodbe, kako bi se navedeni poslovi obavljali u skladu s postojećim zakonskim izmjenama. Spomenuti osvrt poslužit će kao inicijalni materijal za raspravu koja bi se o tom pitanju trebala provesti ponajprije u bankama. Članovi Odbora zaključili su da će o tome raspravljati na jednoj od sljedećih sjednica Odbora, no nakon što o tome svoje mišljenje zauzmu banke.

Odbor je donio odluku da se zaključci sa sjednica Odbora, kao i glavne naznake rasprava koje su im prethodile, ubuduće i javno objavljuju na internetskoj stranici Hrvatske narodne banke.